

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/137/2024
Identifikačné číslo spisu:	8621201739
Dátum vydania rozhodnutia:	30.10.2024
Meno a priezvisko:	Mgr. Miroslav Šepták
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:8621201739.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov: 1/ Q.. Š. B., narodeného XX. P. XXXX, W., V. Z. XXXX/X, 2/ Q.. E. B., narodenej XX. K. XXXX, W., V. Z. XXXX/X, XXX XX W., zastúpených advokátkou JUDr. Martinou Fabiánovou, Hencovce, Hencovská 2043/178, IČO: 47100885, proti žalovaným: 1/ Q.. Q. V., narodenému XX. Q. XXXX, O. XX, I. K. R., 2/ Q.. X. V.Č., narodenému XX. X. XXXX, W., V. Z. XXXX/X, 3/ X.. I. V., narodenému XX. X. XXXX, W., V. Z. XXXX/X, všetci žalovaní zastúpení advokátom Mgr. Stanislavom Hutňanom, Bratislava, Kominárska 141/2,4, IČO: 50075870, o návrhu žalobcov na nariadenie neodkladného opatrenia, vedenom na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 5C/71/2022, o dovolaní žalobcov proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove zo 06. júna 2023 č.k. 22Co/30/2023-234 a proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove zo 14. marca 2024 č.k. 6Co/10/2024-290, takto

rozhodol:

Dovolanie žalobcov proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove zo 06. júna 2023 č.k. 22Co/30/2023-234 a proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove zo 14. marca 2024 č.k. 6Co/10/2024-290 o d m i e t a.

Žalovaným 1/ až 3/ p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) napadnutým uzneseniami podľa § 387 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) potvrdil uznesenie Okresného súdu Bardejov (ďalej len „súd prvej inštancie“ resp. „prvoinštančný súd“) z 28. februára 2023 č. k. 5C/71/2022-206 vo výroku, ktorým zamietol návrh žalobcov na nariadenie neodkladného opatrenia spočívajúceho v uložení povinnosti žalovaným zdržať sa pri odstraňovaní stavby „Plot“ všetkých činností, ktoré sú v rozpore s rozhodnutím Stavebného úradu Mesto Stropkov, Mestský úrad, číslo OVŽP-SXXXX/XXXX/XXXXX z 18. mája 2021 a odstrániť stavebný odpad z pozemku žalobcov na svoju stranu pozemku, ochrániť rastliny, dreviny a majetok žalobcov natiahnutím ochranných fólií o zamietnutí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia (výrok I.). Ďalším uznesením z 06. júna 2023 sp. zn. 22Co/30/2023 odvolací súd zmenil uznesenie súd prvej inštancie z 28. februára 2023 č. k. 5C/71/2022-206 vo výroku o trovách konania tak, že žalovaní majú nárok na náhradu trov prvoinštančného konania proti žalobcom v rozsahu 100 %. Žalovaným priznal nárok na náhradu trov

odvolacieho konania proti žalobcom v rozsahu 100 %.

1.1. V dôvodoch rozhodnutia z 28. februára 2023 č. k. 5C/71/2022-206 súd prvej inštalácie uviedol, že pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení súd vychádza predovšetkým z návrhu na vydanie neodkladného opatrenia, v ktorom má jeho navrhovateľ povinnosť (ak chce byť v konaní úspešný) uviesť rozhodujúce skutočnosti o opodstatnenosti svojho návrhu, ktorému sa má poskytnúť ochrana. V danom prípade prvoinštančný súd v prvom rade skonštatoval, že žalobcovia v návrhu uviedli rozhodujúce skutočnosti, pretože sa zjavne usilovali o to, aby sa dosiahol stav, aký tu bol pred začatím búracích prác realizovaných žalovanými, avšak neosvedčili, že so žalovanými zdieľajú susedné pozemky, neosvedčili tiež potrebu, resp. nevyhnutnosť vydania neodkladného opatrenia ako jeden zo základných predpokladov pre jeho vydanie a rovnako neosvedčili, že existuje naliehavá potreba upraviť vzájomné vzťahy strán sporu neodkladným opatrením. Súd prvej inštalácie neidentifikoval v prípade žalobcov ani nalievavosť potreby riešiť pomery medzi stranami. Inak povedané žalobcovia neosvedčili, že aktuálny stav vyžaduje ingerenciu súdu v podobe vydania neodkladného opatrenia. Totiž plot už bol zbúraný, pričom ani obhliadkou na mieste samom nebol zistený na tvrdenej hranici pozemkov, resp. na pozemku žalobcov stavebný odpad. Na mieste bola zistená zemina, resp. miestami nánosy hliny. Rastliny, resp. dreviny, na pozemku žalobcov nevykazovali stav ohrozenia zo strany susedného pozemku žalovaných. Obhliadkou nebola zistená škoda alebo ohrozenie ďalšieho majetku žalobcov.

1.2. Súd prvej inštalácie ďalej pokračoval, že pri nariadení neodkladného opatrenia bol viazaný petitom návrhu. Ten žalobcami formulovaný bol však sčasti nevykonateľný, a to pokiaľ ide o požiadavku žalobcov, aby sa žalovaní zdržali všetkých činností, ktoré sú v rozpore s rozhodnutím stavebného úradu. Žiadalo sa špecifikovať, ktorých konkrétnych činností sa mali žalovaní zdržať. Petit návrhu musí byť určitý, jasný a zrozumiteľný a nemožno ho nahrádzať odkazom na text iného dokumentu tak, ako to učinili žalobcovia s odkazom na rozhodnutie stavebného úradu a všetky činnosti tam uvedené. Pokiaľ ide o ďalšiu časť petitu návrhu, a to ochrániť rastliny, dreviny a majetok žalobcov natihnutím ochranných fólií, táto už nebola aktuálna, nakoľko búracie práce boli ukončené. Inými slovami potreba bezodkladnej úpravy pomerov odpadla. Čo sa týka zvyšnej časti návrhu, a teda uloženie povinnosti žalovaným odstrániť stavebný odpad z pozemku žalobcov na svoju stranu pozemku, žalobcovia neosvedčili, aby sa na ich pozemku nachádzal stavebný odpad; na mieste bola prítomná hlina, resp. zemina. Právna zástupkyňa žalobcov na obhliadke tvrdila, že ide o „slovičkárne“ a je nepodstatné, či je to zemina alebo suť, teda stavebný odpad. Podľa názoru prvoinštančného súdu nešlo o hru so slovami, ale o určitosť petitu návrhu. Právna zástupkyňa žalobcov na obhliadke zhrnula, že je potrebné dať veci do pôvodného stavu. Táto požiadavka už síce znela zrozumiteľne, avšak takto petit návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nebol formulovaný.

1.3. Keďže pri nariadení neodkladného opatrenia súd nezohľadňuje len osvedčenie nároku žalobcu, resp. oprávnenej osoby, ale skúma, aby ujma, ktorá tým vznikne protistrane, nebola neprimeraná výhode, ktorú nariadením neodkladného opatrenia získa druhá strana a je teda povinný zohľadniť reálne dôsledky nariadenia neodkladného opatrenia s osobitným dôrazom na prevenciu vzniku neprimeranej ujmy na strane povinnej osoby, tak z tohto pohľadu by v danom prípade nariadením neodkladného opatrenia v rozsahu ako žiadali žalobcovia boli žalovaní boli neprimerane zaťažení, pretože rozsah ich povinnosti by nebol jasne definovaný. „Racionálnym a vecným pohľadom na vec“ by podľa názoru súdu prvej inštalácie stačilo odpratať zo zadnej časti susediacich pozemkov trochu zeminy, keďže ako tvrdili žalobcovia, táto sa nachádza na ich strane. Uvedený nános hliny aktuálne ale nemôže spôsobovať žiadne problémy a nároky žalobcov sa skôr javia v rovine neporozumenia a vzájomnej animozity medzi stranami. Splnomocnený zástupca žalovaného 1/ v rámci obhliadky uviedol, že o odpratanie hliny sa snažil asi 4-krát, ale žalobcovia naňho volali políciu. Potom nebolo zrejmé, čo týmto žalobcovia sledujú. Prvoinštančný súd uzatváral, že vzhľadom na aktuálny stav by šlo v danom prípade sčasti o bezobsažné a sčasti o nevykonateľné rozhodnutie. Nedôjde tiež k žiadnej nenapraviteľnej, respektíve ťažko napraviteľnej ujme na strane žalobcov 1/ a 2/. Vzhľadom na to, že medzi stranami je na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 2C/61/2022 vedený spor o určenie priebehu hranice medzi pozemkami, vo výroku II. uznesenia súd prvej inštalácie rozhodol, že o trovách konania o návrhu žalobcov na nariadenie neodkladného opatrenia bude rozhodnuté v rozhodnutí vo veci samej.

2. Odvolací súd v dôvodoch potvrdzujúceho rozhodnutia uviedol, že súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého správne zistil skutkový stav a všetky okolnosti právne významné pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a vo veci aj správne rozhodol. V štádiu odvolacieho konania neboli zistené také vady, ktoré by mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo nesprávny procesný postup znemožňujúci strane (v danom prípade žalobcom), aby uskutočňovala im patriace procesné práva v takej miere, že by tým došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

2.1. V prejednávanej veci bolo nepochybne preukázané, že rozhodnutím Mesta Stropkov - Mestský úrad Stropkov sp. zn. OVŽP-SXXXX/XXXX/XXXXX z 18. mája 2021 bolo žalovaným 1/ až 3/ povolené odstránenie stavby „Plot“ na pozemku KNC XXXX/XX, k. ú. W., do 30. novembra 2021, pričom toto rozhodnutie stavebného úradu obsahovalo viaceré podmienky realizácie odstránenia tejto stavby v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. vrátane odovzdania odpadu vzniknutého pri odstránení stavby na zber a zhodnotenie odpadov. Ohliadka na mieste samom, ktorú súd prvej inštancie vykonal po zrušujúcom uznesení odvolacieho súdu zo 17. mája 2022 č. k. 1Co/17/2022-74, potvrdila, že na hranici sporných pozemkov patriacich na jednej strane do vlastníctva žalobcov a na strane druhej do vlastníctva žalovaných v súčasnosti nie je navezený žiaden stavebný odpad alebo suť, pričom sa tam nachádza hlina, ktorá, ako potvrdzujú výsledky ohliadky, je určená na opätovné zasypanie po tom, čo budú vykonané finálne práce. Súd prvej inštancie taktiež zistil, že nedochádza k ohrozovaniu rastlín nachádzajúcich sa na pozemkoch žalobcov a za týchto okolností bolo možné súhlasiť s jeho názorom, že nie je možné nariadiť odstraňovanie stavebného odpadu alebo sute, nakoľko tento sa na pozemku nenachádza, pričom hlina, ktorá sa tam nachádza, v danom štádiu neohrozuje a nespôsobuje škodu na pozemku žalobcov, pričom použitie ochranných fólií na ochránenie rastlín taktiež aktuálne nie je nevyhnutné. V tomto kontexte odvolací súd dodal, že samotná hranica pozemkov v súčasnosti nie je bezpečne zistená, nakoľko prebieha konanie na Okresnom súde Svidník pod sp. zn. 2C/61/2022, v ktorom sa rieši aj otázka konkrétneho priebehu hraníc medzi spornými pozemkami. Rozhodujúcou okolnosťou však je, že na základe doposiaľ zisteného skutkového stavu pri ohliadke na mieste samom nebola zistená situácia, ktorá by mohla mať za následok poškodzovanie majetku žalobcov a vyžadovala by si teda potrebu neodkladnej úpravy vo forme neodkladného opatrenia súdu.

2.2. Odvolací súd súhlasil aj s ďalším dôvodom uvedeným súdom prvej inštancie pre zamietnutie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia spočívajúcim dostatočnej neurčitosti navrhovaného petitu neodkladného opatrenia, v dôsledku čoho by bolo nevykonateľné.

2.3. Odvolací súd v uznesení zo 14. marca 2024 nerozhodoval o trovách odvolacieho konania, nakoľko v prejednávanej veci nastala špecifická situácia spôsobená tým, že v otázke náhrady trov konania bolo odvolacím súdom už rozhodnuté uznesením zo 06. júna 2023 č. k. 22Co/30/2023-234, ktorým odvolací súd zmenil výrok o trovách konania uznesenia prvoinštančného súdu z 28. februára 2023 tak, ako je uvedené v bode 1. tohto rozhodnutia. V čase rozhodovania odvolacieho súdu (dňa 06. júna 2023) nebolo tomuto z obsahu spisu známe, že odvolanie proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podali aj žalobcovia, a to vo veci samej. Ako to vyplýva z úradného záznamu súdu prvej inštancie z 22. februára 2024 (č.l. 260 spisu) odvolanie žalobcov vo veci samej bolo doručené súdu prvej inštancie v zákonnej lehote, t. j. 3. apríla 2023, avšak do spisu založené nebolo, a preto nebolo predložené ani odvolaciemu súdu na odvolacie konanie v pôvodnom štádiu, ktoré sa skončilo uznesením zo dňa 06. júna 2023 č. k. 22Co/30/2023-234. Po tom ako odvolací súd rozhodol o odvolaní žalobcov vo veci samej a so zreteľom na výsledok tohto konania, tak na súde prvej inštancie ako aj na odvolacom súde, konštatoval, že zostáva naďalej aktuálne uznesenie zo dňa 06. júna 2023 č. k. 22Co/30/2023-234 pokiaľ ide o trovy konania, nakoľko táto úprava zodpovedá konečnému výsledku vo veci samej.

3. Proti uvedeným uzneseniam odvolacieho súdu podali žalobcovia 1/ a 2/ (ďalej aj „dovolatelia“) dovolanie majúce za to, že v konaní pred odvolacím súdom došlo k vade uvedenej v ustanovení § 420 písm. f) CSP, lebo nesprávnym procesným postupom im znemožnil, aby uskutočňovali im patriace

procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

3.1. Vo vzťahu k napadnutému uzneseniu odvolacieho súdu zo 06. júna 2023 č.k. 22Co/30/2023-234 žalobcovia uviedli, že v konaní pred odvolacím súdom došlo k vade uvedenej v ustanovení § 420 písm. f) CSP, lebo nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V podrobnostiach odvolaciemu súdu vytkli, že odvolací súd sa nezaoberal ich odvolaním voči všetkým výrokom prvoinštančného súdu aj keď svoje podanie urobili v zákonnej lehote. Najvyšší súd Slovenskej republiky žiadali aby, zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na opätovné prerokovanie. Zároveň navrhli, aby predmetná vec bola prikázaná inému prvoinštančnému súdu, keďže v konaní už došlo k niekoľkým pochybeniam v rozhodovaní súdov.

3.2. V dovolaní proti napadnutému uzneseniu odvolacieho súdu zo 14. marca 2024, č.k. 6Co/10/2024-290 namietali, že v konaní pred odvolacím súdom došlo k vade uvedenej v ustanovení § 420 písm. d), e) f) CSP, lebo nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Žalobcovia mali za to, že v konaní bolo rozhodované v rozpore s ustanoveniami CSP a to čl. 2 ods. 1, čl. 17, pretože vec bola rozhodnutá „neštandardne“ v senáte „22Co“ a „6Co“ a je otáznе, či boli dodržané všetky procesné a zákonné pravidlá prideľovania spisov. Taktiež namietali, že súd prvej inštancie pochybil tým, že ďalej vo veci konal sudca, ktorý sa sám vylúčil z rozhodovania vo veci samej vedenej pod sp. zn. 2C/2/2022 na Okresnom súde Svidník, pričom s uvedenými tvrdeniami sa odvolací súd vôbec nezaoberal. Podľa názoru dovolateľov je napadnuté rozhodnutie tiež nepreskúmateľné a arbitrárne, pretože súd sa vôbec nezaoberal námietkami žalobcov. Žalobcovia uviedli, že reálne vyhodnotenie potreby bezodkladne upraviť pomery je otázkou voľnej úvahy súdu, ktorá však musí byť objektívne preskúmateľná na základe odôvodnenia rozhodnutia. Dovolaním napadnuté rozhodnutie súdu však uvedené kritérium nespĺňa. Na základe uvedeného žiadali, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na opätovné prerokovanie. Zároveň navrhli, aby predmetná vec bola prikázaná inému prvoinštančnému súdu, keďže v konaní už došlo k niekoľkým pochybeniam v rozhodovaní súdov

4. Žalovaní v písomnom vyjadrení k dovolaniu žalobcov uviedli, že nie je dôvodné; skutkové ani právne okolnosti v ňom uvedené nezakladajú ani jeden dovolací dôvod. Poukázali na to, že jedinou snahou žalobcov, je len opätovne predlžovať akékoľvek konanie, ktoré opakovane šikanózne iniciujú voči žalovaným (či už súdne, stavebné, priestupkové). Bolo by úplne bez akéhokoľvek ratia opätovne rozhodovať o neodkladnom opatrení v situácii, kedy neexistovala žiadna neodkladnosť. Na základe uvedeného navrhli, aby dovolací súd dovolanie odmietol a priznal žalovaným náhradu trov dovolacieho konania vo výške 100 %.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalobcov treba odmietnuť.

6. Právo na prístup k dovolaciemu súdu nie je absolútne. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok a tejto jeho mimoriadnej povahe zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti, prísne regulovanej Civilným sporovým poriadkom. Z ustanovenia § 419 CSP vyplýva, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, len ak to zákon pripúšťa, pričom prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním.

7. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne

konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. V danom prípade žalobcovia dovolaním napadli uznesenie, ktorým odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia potvrdil. Najvyšší súd Slovenskej republiky už vo viacerých svojich skorších rozhodnutiach (por. 1Cdo/188/2017, 2Cdo/96/2017, 3Cdo/157/2017, 4Cdo/149/2017, 5Cdo/77/2017, 6Cdo/176/2017, 7Cdo/56/2018, 8Cdo/83/2017, 5Obdo/10/2018) dospel k záveru, že rozhodnutie o neodkladnom opatrení má povahu rozhodnutia vo veci samej len vtedy, ak sa konanie končí rozhodnutím o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bez toho, aby naň nadväzovala žaloba. Takéto rozhodnutie nevykazuje charakter dočasnosti a predbežnosti poskytovanej meritórnej ochrany vyžadujúcej ďalšie konanie o žalobou uplatnenom procesnom nároku, v ktorom sa vec vyrieši s konečnou platnosťou. Samotné neodkladné opatrenie tak konzumuje vec samu (stáva sa vecou samou). Taká situácia môže nastať v prípade návrhov na nariadenie neodkladného opatrenia podaných po skončení konania (pri splnení podmienok stanovených § 325 ods. 1 CSP) a v prípade návrhov na nariadenie neodkladného opatrenia pred začatím konania, ktoré nie sú a nemajú byť nasledované žalobou podľa § 336 ods. 1 CSP (t. j. pri ktorých absentuje bezprostredná väzba na konanie o procesnom nároku uplatnenom na základe žaloby a konanie sa končí samotným rozhodnutím o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia). O takúto procesnú situáciu v preskúmvanej veci išlo, vychádzajúc z obsahu uznesenia odvolacieho súdu, ktoré svedčí záveru, že v danej veci ide o rozhodnutie vo veci samej.

9. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

10. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

11. Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 CSP, má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí ako prečo v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

12. Žalobcovia v súvislosti s dovolacím dôvodom vyplývajúcim z ustanovenia § 420 písm. d) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie a z ustanovenia § 420 písm. e) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, uviedli, že vec bola rozhodnutá „neštandardne“ v senáte „22Co“ a „6Co“ a je otázne, či boli dodržané všetky procesné a zákonné pravidlá pridelovania spisov.

12.1. Dovolací považuje uplatnený dovolací dôvod podľa § 420 písm. d) CSP za irelevantný, pretože žalobcovia ho žiadnym bližším spôsobom neodôvodnili a nezodpovedá ani zisteniam vyplývajúcim z obsahu spisu.

12.2. Čo sa týka dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. e) CSP dovolací súd uvádza, že spôsob zapísania veci do senátu 6Co a následného pridelenia (prerozdelenia) do senátu 1Co X.. X. U. v zmysle

Rozvrhu práce Krajského súdu v Prešove na rok 2024 je obsahom súdneho spisu (č.l. 271 a nasl.), pričom strany sporu a ich zástupcovia mohli kedykoľvek využiť svoje právo nahliadnuť do súdneho spisu v zmysle § 97 ods. 1 CSP. Pokiaľ žalobcovia namietali, že súd prvej inštancie pochybil tým, že ďalej vo veci konal sudca, ktorý sa sám vylúčil z rozhodovania vo veci samej vedenej pod sp. zn. 2C/2/2022 na Okresnom súde Svidník, najvyšší súd mal z obsahu spisu za preukázaný spôsob pridelenia preskúmvanej veci vedenej na Okresnom súde Svidník pod sp. zn. 3C/29/2015 do senátu Q. I. W., rozhodnutím predsedu Okresného súdu Svidník z 19. júla 2022 (č.l. 81 a následne). Zákonný sudca Q. I. W., po zistení o svojom vylúčení z konania a rozhodovania sporu tých istých strán sporu o určenie hranice pozemku (vedenom na Okresnom súde Svidník pod sp. zn. 2C/2/2022), oznámil uvedené skutočnosti predsedovi Okresného súdu Svidník v zmysle § 50 ods. 1 CSP listom z 19. októbra 2022 (č.l. 145), v ktorom navrhol, aby bol vylúčený z prejednávania a rozhodovania aj v spore sp. zn. 3C/29/2015. V tejto súvislosti dovolací súd zároveň dodáva, že sudca Q. I. W. nebol zákonným sudcom v spore vedenom na Okresnom súde Svidník pod sp. zn. 2C/2/2022. V zmysle uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie žalobcov, namietajúce vadu zmätočnosti podľa § 420 písm. e) CSP nie je dôvodné,

13. Žalobcovia vyvodzovali prípustnosť dovolania taktiež z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú túto procesnú vadu, sú: a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby (procesnou aktivitou) uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

14. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov.

15. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

16. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach opakovane uviedol, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (viď 3 Cdo 41/2017, 3 Cdo 214/2017, 8 Cdo 5/2017, 8 Cdo 73/2017).

17. Vo vzťahu k namietanej vade zmätočnosti uznesenia odvolacieho súdu zo 06. júna 2023 č. k. 22Co/30/2023-234 v zmysle § 420 písm. f) CSP dovolatelia namietali porušenie procesných práv spočívajúcich predovšetkým v tom, že odvolací súd sa nezaoberal ich odvolaním voči všetkým výrokom prvoinštančného súdu aj keď svoje podanie urobili v zákonnej lehote. K uvedenej námietke dovolací súd uvádza, že v čase rozhodovania odvolacieho súdu/o trovách konania (dňa 06. júna 2023) nebolo tomuto z obsahu spisu známe, že odvolanie proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podali aj žalobcovia, a to vo veci samej. Ako to vyplýva z úradného záznamu súdu prvej inštancie z 22. februára 2024 (č.l. 260 spisu) odvolanie žalobcov vo veci samej bolo doručené súdu

prvej inštancie v zákonnej lehote, t. j. 3. apríla 2023, avšak do spisu založené nebolo, a preto nebolo predložené ani odvolaciemu súdu na odvolacie konanie v pôvodnom štádiu, ktoré sa skončilo uznesením zo dňa 06. júna 2023 č. k. 22Co/30/2023-234. Bezpochyby sa jedná o nesprávny procesný postup, ak súd prvej inštancie opomenie predložiť riadne podané odvolanie vo veci samej súčasne s iným odvolaním voči výroku o trovách konania odvolaciemu súdu na rozhodnutie o odvolaní. Podľa dovolacieho súd však vzhľadom na konečný výsledok konania na odvolacom súde aj za stavu, kedy bolo „najske rozhodnuté o trovách konania až následne vo veci samej“ nemožno prijať záver o porušení procesných práv žalobcov v takej miere/intenzite, že došlo k porušeniu ich práva na spravodlivý proces.

17.1. Ohľadom namietanej vady zmätočnosti uznesenia odvolacieho súdu zo 14. marca 2024, č.k. 6Co/10/2024-290 v zmysle § 420 písm. f) žalobcovia namietali aj nepreskúmateľnosť rozhodnutia. V danom prípade dovolací súd zistil, že obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. Odvolací súd v bodoch 30. a 33. odôvodnenia rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, z ktorého pri rozhodovaní vychádzal, citoval právne predpisy, ktoré na spor aplikoval, tiež sa presvedčivo vyporiadal s odvolacími námietkami žalobcov, že „osvedčili potrebu nariadenia neodkladného opatrenia, a to predloženými dôkazmi a skutkovými tvrdeniami“ (bod 34.) a napokon aj dostatočným spôsobom objasnil ako došlo k procesnej situácii, keď konečnému rozhodnutiu vo veci samej predchádzalo rozhodnutie o trovách konania, ktorú skutočnosť zapríčinil súd prvej inštancie svojím nedôsledným postupom. Odôvodnenie dovolaním napadnutého potvrdzujúceho uznesenia odvolacieho súdu má podľa názoru dovolacieho súdu všetky zákonom vyžadované náležitosti v zmysle ustanovenia § 393 CSP. V reakcii na dovolacie argumenty žalobcov dovolací súd uvádza, že za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil podľa predstáv dovolateľa, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, čo nie je tento prípad. Žalobcovia preto neopodstatnene namietajú, že im odvolací súd nedostatočným, nepresvedčivým, až arbitrárnym odôvodnením rozhodnutia znemožnil, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V tejto súvislosti považuje dovolací súd za potrebné poznamenať, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nemusí dať odpoveď na všetky odvolacie námietky uvedené v odvolaní, ale len na tie, ktoré majú pre rozhodnutie o odvolaní podstatný význam, ktoré zostali sporné alebo na ktoré považuje odvolací súd za nevyhnutné dať odpoveď z hľadiska doplnenia dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie (II. ÚS 78/05). Pre úplnosť dovolací súd tiež poznamenáva, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia z hľadiska namietanej zmätočностnej vady v zmysle § 420 písm. f) CSP, správnosť právnych záverov, ku ktorým odvolací súd dospel nie je relevantná, lebo prípadné nesprávne právne posúdenie prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP nezakladá. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom odvolacieho súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti jeho rozhodnutia (napr. I. ÚS 188/06).

18. Nakoľko v posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že konanie pred odvolacím súdom bolo postihnuté namietanými vadami zmätočnosti podľa § 420 písm. d), e), f) CSP, najvyšší súd dovolanie žalobcov odmietol podľa § 447 písm. c) CSP ako dovolania smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné.

19. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 druhá veta CSP).

20. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.